

Wyrok z dnia 4 listopada 1999 r.

III RN 96/99

Naczelny Sąd Administracyjny przed stwierdzeniem nieważności decyzji organu odwoławczego z tej przyczyny, że postępowanie przed tym organem zostało wszczęte na podstawie odwołania nie podpisanego przez stronę, powinien przed zamknięciem rozprawy, na której strona jest obecna, udzielić jej głosu w celu wyjaśnienia tej kwestii (art. 224 § 1 KPC w związku z art. 59 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym - Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.).

Przewodniczący: SSN Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Andrzej Wasilewski (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 1999 r. sprawy ze skargi Juliana G. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w R. z dnia 9 maja 1997 r. [...] w przedmiocie wymiaru kary pieniężnej za wycięcie drzew, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodek Zamiejskowy w Rzeszowie z dnia 16 grudnia 1998 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodkowi Zamiejskowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Wójt Gminy Ł. decyzją z dnia 17 marca 1997 r. [...], wydaną po rozpoznaniu pisma Olimpii i Czesława T. w sprawie wycięcia przez Juliana G. bez zezwolenia drzew na dzierżawionej przez nich, na podstawie umowy zawartej z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa, działce [...] położonej w C., odmówił wymierzenia Julianowi G. z tego tytułu kary pieniężnej, podając w uzasadnieniu, że przepisy art. 48 ust. 2 i art. 110 ust. 1b pkt 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 ze zm. - powoły-

wanej nadal jako: ustawa o ochronie środowiska) nie pozwalają na skierowanie takiej decyzji do „osoby trzeciej”, która nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, na której dokonano wycięcia drzew. W wyniku odwołania od powyższej decyzji, które wniesione zostało przez Olimpię i Czesława T., Samorządowe Kolegium Odwoławcze w R. decyzją z dnia 9 maja 1997 r. [...] uchyliło zaskarżoną decyzję i orzekło o wymierzeniu Julianowi G. kary pieniężnej w kwocie 3.483,90 zł. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Samorządowe Kolegium Odwoławcze wskazało na art. 110 ust. 1b pkt 2 ustawy o ochronie środowiska, który zobowiązuje organ gminy do nałożenia kary pieniężnej na każdą jednostkę organizacyjną lub osobę fizyczną, która dokonała usunięcia drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia. Z kolei, w wyniku skargi Juliana G., Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 16 grudnia 1998 r. [...] stwierdził nieważność powyższej decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w R. z dnia 9 maja 1997 r. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd podniósł, że wniesione w niniejszej sprawie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego odwołanie Olimpii i Czesława T. nie zostało przez nich podpisane, a w tej sytuacji, stosownie do postanowienia art. 63 § 3 KPA, w ogóle nie powinno być przedmiotem rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W konsekwencji należało stwierdzić, że wydana przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzja dotknięta jest wadą nieważności określoną w art. 156 § 1 pkt 2 KPA.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie pismem z dnia 15 czerwca 1999 r. [...] wniósł rewizję nadzwyczajną od powyższego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 16 grudnia 1998 r. [...], zarzucając temu wyrokowi rażące naruszenie art. 224 KPC w związku z art. 59 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm. - powoływanej nadal jako: ustawa o NSA) oraz art. 21 i art. 22 ust. 3 ustawy o NSA, a w konsekwencji na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy o NSA wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodkowi Zamiejscowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej podniesiono w szczególności, że w aktach sprawy znajduje się przedmiotowe odwołanie Olimpii i Czesława T. zawarte w ich piśmie z dnia 25 marca 1997 r., które - wbrew ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego - jest podpisane przez obojga skarżących. Oznacza to, że - stosownie do art. 63 § 3 oraz art. 127 § 1 i § 2 KPA - pismo to stanowiło wystarczającą podstawę do wszczęcia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w R. postępowania, a tym

samym brak było podstaw dla stwierdzenia przez Naczelny Sąd Administracyjny nieważności zaskarżonego rozstrzygnięcia na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 KPA. Stąd wniosek, że Naczelny Sąd Administracyjny zamknął postępowanie w niniejszej sprawie i wydał wyrok bez uprzedniego dostatecznego jej wyjaśnienia, a tym samym rażąco naruszył art. 21 i art. 51 ustawy o NSA oraz art. 224 § 1 KPC w związku z art. 59 ustawy o NSA i to, pomimo że odwołujący - Olimpia i Czesław T. osobiście brali udział w rozprawie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w dniu 16 grudnia 1998 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest zasadna.

W aktach rozpoznawanej sprawy znajduje się oryginał odwołania skarżących od decyzji Wójta Gminy Ł. z dnia 17 marca 1997 r., wniesionego do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w R. pismem z dnia 25 marca 1997 r., które jest podpisane przez Olimpię i Czesława T., co oznacza, że w rozpoznawanej sprawie brak było podstaw do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w R. z dnia 9 maja 1997 r. Ponadto, z treści protokołu rozprawy odbytej w niniejszej sprawie w dniu 16 grudnia 1997 r. przed Naczelnym Sądem Administracyjnym-Ośrodkiem Zamiejscowym w Rzeszowie jednoznacznie wynika, że oboje skarżący - Olimpia i Czesław T. osobiście brali udział w tej rozprawie. W tej sytuacji, Sąd, w celu dostatecznego wyjaśnienia sprawy (art. 224 § 1 KPC w związku z art. 59 ustawy o NSA), miał obowiązek udzielić głosu skarżącym, aby wyjaśnić powziętą wątpliwość co do braku ich podpisu pod przedmiotowym odwołaniem. Ponieważ Sąd tego nie uczynił, podniesione w rewizji nadzwyczajnej zarzuty rażącego naruszenia zaskarżonym wyrokiem art. 224 § 1 KPC w związku z art. 59 ustawy o NSA, a także art. 21 i art. 22 ust. 3 ustawy o NSA, są w pełni uzasadnione.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 236 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 393¹³ § 1 KPC w związku art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) orzekł jak w sentencji.

